



Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: **SENIORI JAKO OSOBY OHROŽENÉ DOMÁCÍM NÁSILÍM**

Autorka práce: Bc. Marie Forejtníková, DiS.

Obor studia: Etika v sociální práci

Předložená práce spadá do oboru studia a splňuje základní požadavky na tento typ závěrečné práce. Silnou stránkou práce je adekvátně zvolené téma, přehledná struktura i snaha o etický přístup. Jakožto oponent se zde zaměřím na slabiny práce, s úmyslem nabídnout autorce zpětnou vazbu, která ji může orientovat v přípravě na obhajobu:

1) Ke gramatice a stylistice: Ačkoli je text práce z větší části bez závažných gramatických a stylistických pochybení, pozorný čtenář tu a tam narazí jak na gramatické chyby (2 řádka, s. 12; 12. řádka, s. 21 („napříč odborníky“); 18. řádka, s. 25 („Senioři... netrpělivý“) a poslední řádka tamtéž („senior... závislí“); s. 68 („ty léta“)), tak na stylisticky neadekvátní či nesprávná vyjádření (s. 9 („fenomén, který se vyznačuje svou opakovaností“); s. 13 („Toto tvrzení víme všichni“); s. 37 („jeho“ místo „svých“)). Na 11 řádce na s. 62 najdeme nedokončenou větu. Graficky je text zpracován přehledně.

2) K formě: Záměr práce je definován jasně, avšak rozložen v úvodu na dva cíle („cíl“ a „další cíl“, s. 7), přičemž v závěru (s. 72-74) autorka celkově vyhodnocuje z perspektivy tří cílů („jeden z cílů“, s. 72; „cíl“, s. 73; „další cíl“, s. 74), což může být poněkud matoucí; inteligentní čtenář si s tím však poradí. Záměr práce byl podle mého úsudku naplněn, převážně kompilačním způsobem (vlastní autorčin přínos, zejména formou přesvědčivé argumentace, je zastoupen v minimální míře), avšak poměrně přehledným a konceptuálně uspořádaným způsobem (v této souvislosti mě ale nejvíce zarazil 1. odst. části 2.1, kde je senior nejdříve definován jako „člověk“, vzápětí však jako „pojem“ – což je ukázka nerozlišení věcné a pojmové roviny). Náročnější čtenář by pravděpodobně očekával větší zapojení cizojazyčných zdrojů (použitý je pouze jeden, okrajově, s. 21), a také např. odkaz na „odborné studie a statistické údaje“, na které se autorka na jednom místě odvolává, nicméně bez odkazu (tamtéž). V jiném kontextu ovšem autorka se statistickými údaji pracuje (2.6). Práce je teoretická, se závěrečnou prezentací dvou kazuistik, které autorka komentuje. Typově se ovšem jedná o identické kazuistiky (matka ohrožená násilným synem). Možná stálo za to zvolit typově odlišné kazuistiky.

3) K obsahu si dovoluji položit následující otázky:

- Autorka zastává mj. pozici, že existuje *legitimní* násilí (1.2.2). Co přesně v této souvislosti znamená „legitimní“? Lze eticky obhájit nějakou formu legitimního násilí syna na matce?
- V téže části o legitimnosti vs. nelegitimnosti násilí autorka uvádí, že „lékař je oprávněn v odůvodněných případech použít násilí“. V jakých případech?
- Bylo by možné eticky argumentovat proti domácímu násilí v rámci 4. *příkázání Desatera*? Jak? Vyplyvá ze 4. *příkázání* absolutní zákaz jakékoli formy násilí dětí na rodičích? Proč?
- V části 5.3 autorka uvádí: „Důstojnost je definována jako úcta, kterou dlužíme druhým osobám“. Je-li tomu tak, pak *neprojevená úcta* vůči nějaké osobě znamená, že daná osoba *důstojnost* (ještě) nemá? Může být smysluplně *důstojnost identická* s úctou toho, kdo *důstojnost* někoho (ne)ctí?
- V částech 6.1.3 a 6.2.3 autorka popisuje, jak soc. pracovníce „zaměřila na sejmutí viny“ matky „za synovo chování“. Co je tím myšleno? Může nějaký člověk z jiného člověka *sejmout (morální) vinu*? Jak?

Předloženou diplomovou práci navrhuji hodnotit jako *výbornou až velmi dobrou*, konečné hodnocení bude záviset na tom, jak autorka svou práci obhájí.

Vojtěch Šimek, 29. 4. 2022